

[Handelsministeren.]

Nedsættelse af Indlaansrenten skulde anvendes til Nedsættelse af Udlaansrenten. En stor Indskudsmasse og en meget stor Obligationsbeholdning, men en meget ringe Udlaansmasse i de paagældende Sparekasser har givet Anledning til adskillige Overvejelser af vanskelig Karakter med Hensyn til Lovens Administration. Det har været vanskeligt for at sige det rent ud at overholde Lovens Bestemmelser, og derfor foreslaar jeg nu, at denne Dispensationsbestemmelse indføres i Loven.

Det bestemmes desuden, at Tvivlsspørgsmaal vedrørende Beregningen af den ved den paabudte Nedsættelse af Indlaansrenten fremkomne Besparelse og vedrørende den tilsvarende Nedsættelse af Udlaansrenten afgøres endeligt af Ministeren for Handel og Industri. Der tilsigtes ikke herved nogen egentlig Realitetsændring, men kun at have Muligheden for at dispensere i saadanne Tilfælde, hvor Urimeligheder vilde indtræde, og jeg antager, at alle Medlemmer af dette Ting vil være enige om, at saadanne Dispensationsbeføjelser er rimelige.

I § 12, 4de Stykke, i Lovforslaget er der en ny Bestemmelse vedrørende Udlaansrenten, idet det her bestemmes, at Ministeren for Handel og Industri bemyndiges til at føre Tilsyn med de i Stykket nævnte Institutioners og Personers Udlaansrentesatser ud over det, der er foreskrevet i Krisefondsloven. Findes Udlaansrentesatserne i det hele taget at ligge højere i enkelte Institutioner end de almindelige Satser i tilsvarende Virksomheder og der ikke foreligger særlige Omstændigheder, som gør Anvendelsen af en højere Rentesats berettiget, kan Ministeren skride ind, efter at der er indhentet Udtalelser i Sagen af Bank- og Sparekasseinspektionen, Nationalbanken o. s. v.

Forbilledet for denne Bestemmelse er den midlertidige norske Lov Nr. 11 af 29. Juni d. A. om Adgang til at give Paabud om Bankers og Sparekassers Udlaansrente m. v. I denne norske Lov, der indeholder 5 smaa Paragraffer, bestemmes paa samme Maade, som her er foreslaaet, med Hensyn til Beføjelse til at gribe ind over for Pengeinstitutter og andre, der udlaaner Penge, naar det skønnes, at de paagældende tager en Rente, der ikke stemmer med Billighed. Jeg vilde tro, at den blotte Tilstedeværelse af en Bestemmelse som den, her er Tale om, vil være tilstrækkelig til at modvirke, at Udlaansrenten bliver højere end i enhver Henseende forsvarligt.

Der er ved forskellige Lejligheder gjort Bemærkninger om, at Pengeinstitutterne, Bankerne og Sparekasserne, ikke havde ladet Udlaansrenten falde i det Omfang, som Indlaansrenten i de paagældende Pengeinstitutter var faldet. Men jeg kan oplyse, at Bestemmelsen i Krisefondsloven om Udlaansrentens Forhold til Indlaansrenten efter de meget indgaaende Underøgelser, som er foretaget af Sparekasseinspektionen og Bankinspektionen, har virket efter det, der var Hensigten, og jeg kan tilføje, at det er en meget stor Lettelse, der er givet Erhvervslivet gennem denne Bestemmelse om Indlaansrentens og Udlaansrentens Formindskelse i de paagældende Institutioner.

Opgørelsen for Tiden fra Lovens Ikrafttræden til 30. Juni 1934 viser følgende. For Sparekassernes Vedkommende har Indlaansrentens Nedsættelse udgjort et Beløb paa 20 411 988 Kr., og Udlaansrenten er faldet i den nævnte Periode med 19 073 970 Kr. For Sparekasserne er der altsaa nu tilbage et Beløb paa 1 338 018 Kr., som skal komme Laantagerne til gode. Sparekasserne har altsaa efter det første Aars Afslutning ikke helt opfyldt Betingelserne. Der er dog nogle Sparekasser, der har givet en større Nedsættelse i Udlaansrenten, end de var forpligtet til, men til Gengæld er der altsaa andre, som ikke helt har fulgt med.

For Andelskassernes Vedkommende — her drejer det sig kun om meget smaa Beløb — er Forholdet dette, at de har en Indlaansrentenedsættelse paa tilsammen 174 495 Kr. og en Nedsættelse i Udlaansrenten i samme Tid paa 178 198 Kr. De har altsaa givet en Rentelettelse til deres Laantagere paa 3 703 Kr. ud over den Fortjeneste, de har haft paa Indlaansrentens Nedsættelse.

For Bankernes Vedkommende gaar det lige op. De har en Indlaansrentenedsættelse paa 18 Mill. Kr. og en Udlaansrentenedsættelse paa samme Beløb.

Alt i alt er Forholdet saaledes dette, at Rentenedsættelsen for Udlaanene, tilsvarende naturligvis for Indlaanene, i det første Aar, Krisefondsloven har virket, har været op mod 40 Mill. Kr., og efter den Statistik, vi har — og som jeg gaar ud fra, at ingen vil angribe — fra Bankinspektionen og Sparekasseinspektionen, er Forholdet dette, at stort set har de paagældende Institutter holdt sig Lovens Bestemmelser efterrettelige, og disse Bestemmelser har — det viser jo Tallene — haft en overmaade stor Betydning.

Det ærede Medlem Hr. Hasle sagde, at han var imod en yderligere Nedsættelse af